

Hõbe:

Paljud inimesed kipuvad alateadlikult seostama sõna „odav“ sõnaga „inetu“. Ajalugu näitab, et paljudest algselt riskantseteks või küsitavateks peetud investeeringutest on saanud muljetavaldavat tootlust toovad varad. Kas see käib ka hõbeda kohta või on õigus neil, kes ütlevad, et hõbe on vaese mehe kuld? Äkki on praegune olukord kuidagi kunstlik ja hõbe saavutab tulevikus praegusega võrreldes uskumatult kõrge hinnataseme?

Ehkki kuld on hõbedast palju kallim, on olnud aegu, kui seda peeti ametlikul tasemel väärtusetuks ja kasutuks. Veel 1960. aastatel kõlas radikaalsete poliitikute ja majandusteadlaste suust selliseid sõnu, kuna kulla hind oli fikseeritud 35 dollari tasemele. Vaid kümme aastat hiljem oli kulla hind 850 dollarit! 1970. aastal poleks keegi uskunud, et kulla hind tõuseb järgmise kümne aasta jooksul 24-kordseks.

Täna peetakse hõbedat odavaks ja seega vähem ihaldusväärseks väärimetalliks ning väidetele, et tulevikus maksab see 15 dollari asemel 200 dollarit untsist, vastatakse naeruga. Hõbeda toetajad ei kaota küll usku, kuid investeerimist alustav keskmine eestlane mõtleb enne kümme korda järele. Kas see on siis oma hinda väärt? Kas on mõistlik omada hõbedat oma portfoolios?

Mida tähendab hõbedasse investeerimine?

Sama nagu kulda investeerimine. Mõlemad metallid täitsid kunagi raha rolli, mõlemat kasutati raha kattevarana ning mõlemad leiavad rakendust tööstustootmises. Üldiselt on hõbe kullast selles mõttes üle. Rahana on hõbedal võimsam ajalugu, kuna seda kasutasid massid, samas kui kuldraha oli üksnes kuningate ja kõrgklassi päralt – see tähendab, et igapäevakaupade eest maksti hõbetaalrites-, -krossides ja -drahmides.

Tööstustoormena kasutatakse hõbedat palju laialdasemalt kui kulda. Kui kogu kuld peaks Maa pealt kaduma, jääksime praeguse seisuga ilma peamiselt ehte-, hambaploomi- ja galvaniseerimismaterjalist. Hõbedata kukuks kokku suurem osa globaalsest tööstustootmisest, kuna seda kasutatakse tohutult hulgas igapäevases elus. Muu hulgas arvutis ja telefonis, mida igapäevaselt kasutame. Lisaks kaamerates, fototarvikutes, lauahõbedas ja juveelides. Vähem tuntud toodeteks, mis sisaldavad hõbedat, on autoistmesoojendused, päikesepaneelid, kellapatareid, kirurgiatööriistad, peeglid, veefiltrid, külmikud, nõudepesumasinaid ja õhksoojuspumbad. Hõbedat kasutatakse ravimitööstuses, juveelitööstuses, nanotehnoloogias, ökoloogias, fotograafias,

autotööstuses, elektroonikas ja paljudes teistes valdkondades. Enda ümber ringi vaadates ei pruugi seda märgatagi.

Siis veel lingvistilised ja etümoloogilised tõsiasjad. Näiteks prantsusekeelne sõna "l'argent" tähendab nii raha kui ka hõbedat, mis viitab hõbeda algele otstarbele. Hiina keeles on sõna „pank“ otsene tähendus „hõbedamaja“.

Maailma kultuuridest ja keeltest võib leida palju sarnaseid näiteid. Kas paneme neid tähele?

Aga kuidas on see seotud hõbedasse investeerimisega ja mis veelgi tähtsam, sellelt tulu teenimisega? Pealtnäha ei olegi, kuna hõbe on nii odav. Tegelikult tuleks hõbedasse investeerimise, ostmise-müümise ja kauplemise otsuse tegemiseks teada mõningaid põhitõdesid kulla ja hõbeda erinevuste kohta. Alustame algusest.

Hõbeda hind

Hõbeda ostmisel tuleb maksta käibemaksu ehk selle ostmisel väärismetallidega kauplevalt ettevõtjalt, on hinnaks spot-hind (turuhind) pluss ligikaudu 25%.

Kulda ostes maksate metalli eest, mündi või plaadi/kangi valmistamise eest ja lisaks müüja vahendustasu. Hõbedat ostes lisandub hinnale ka käibemaks.

Üldiselt tähendab see, et jaemüügist ostetud hõbeda kasuga müümiseks peaks hind tõusma ligikaudu 25%.

Miks? Sest jaeostjad pakuvad hõbeda eest turuhinda. Kui ostate hõbedat hinnaga turuhind + 25%, siis peab hõbeda turuhind tõusma 25%, et saaksite selle müümisel ostuhinna tagasi. Loomulikult on võimalik müüa hõbedat ka kõrgema hinnaga, kuid tavainimestel ei ole neile võimalustele juurdepääsu.

Hõbeda kiireks, mugavaks ja turvaliseks müümiseks raha eest peate pöörduma kullassepaärisse, pandimajja või muusse hõbeda ostmisega tegelevasse ettevõttesse. Neil ettevõtetel on oma kulud, mistõttu nende pakutav hind on turuhinna lähedal.

Miks on hõbe hea investering?

Praegu on hõbe kullast ligikaudu 70 korda odavam. Miks? Mitmesuguste allikate (sh geoloogiainstituutide) andmetel on hõbedat maakoos ainult kümme korda rohkem kui kulda. Kas see suhe ei peaks hinnas kajastuma?

Veel 1870. aastateni oli kulla ja hõbeda turuhindade suhe 1:15. Tol ajal oli see suhe ligikaudu sama nagu kahe väärismetalli pakkumiste suhe. Hõbedat oli turul kullast 15 korda rohkem ja hõbeda turuhind oli 15 korda madalam.

Üldlevinud arvamus kohaselt on „õige“ suhe 1:15 kuni 1:20. Äärmuslike mõtlejate arvates on hõbeda väärtus kümnendik kulla omast.

Need on üksnes teoreetilised arutluskäigud, mille põhjendamiseks oleks vaja ajalooliseid andmeid. Kahjuks on need andmed mõnevõrra katkendlikud.

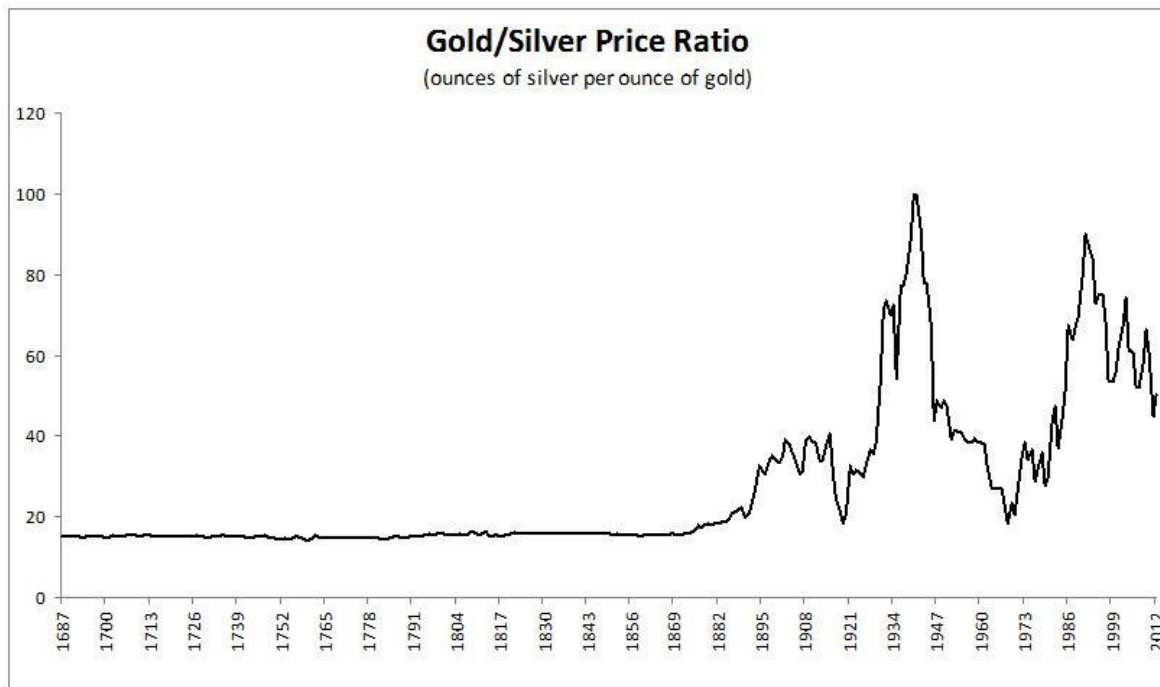
Milline on üldpilt?

Mida kaugemale minevikku minna, seda madalamaks suhe muutub. Vanas Egiptuses oli hinnasuhe kuni 1:2. Miks? Sest tol ajal oli hõbedat võrreldes kullaga ringluses praegusest oluliselt vähem, ainult 2–3 korda rohkem, ning pakkumiste suhe määrabki suuresti kulla-hõbeda hinnasuhte.

Aja jooksul mõlema väärismetalli kaevandamine kiirenes ning pakkumised

lähenesid geoloogilisele tegelikkusele. Hõbeda kaevandamine kasvas kiiremini ning hinnasuhe käis pakkumiste muutumisega kaasa: kui keskajal oli hinnasuhe ligikaudu 1:10, siis 13. sajandil juba 1:12.

15. sajandi lõpul alanud konkista vallandas uued Atlandi ookeani ületavad hõbeda- ja kullavood. Euroopa ujutati mõlemaga üle, iseäranis esimesega. Alates 17. sajandi teisest poolest püsis hinnasuhe stabiilselt 1:15 tasemel.

Allikas: <http://seekingalpha.com/article/422081-324-years-of-the-gold-to-silver-ratio-and-195-silver>

Sel ajal paiskus Euroopa turule tohututes kogustes Mehhiko hõbedat. See voog ei lakanudki, küll aga nõrgenes aegamööda.

18. sajandi lõpul võeti vastloodud Ameerika Ühendriikides kasutusele Euroopa taalri Ameerika versioon, dollar. Ühendriikide valitsuse ees seisis valik ühe- või kahemetallisüsteemi vahel. Kulla tulihingelisest toetajast, Alexander Hamilton, otsustas lõpuks kahemetallisüsteemi kasuks. Põhjus oli lihtne: kulda oli tol ajal rahana kasutamiseks liiga vähe. Kuna hõbedat oli rohkem (iseäranis Hispaania müntide kujul), pidi mõlema metalli seadusliku maksevahendina kasutuselevõtmine rahapuuduse probleemi lahendama. Kahemetallisüsteemis oli vaja vermimissuhet ehk seda, mitu korda rohkem kaaluvad hõbemündid sama nimiväärtusega kuldmüntidest. Kokku lepidi vermimissuhtes 1:15.

Väärismetalliturud olid selleks ajaks juba kaua tegutsenud. Napoleoni sõdadeni oli suurim neist ilmselt Hamburgis ning selle turu järgi määrati ka kulla ja hõbeda turusuhe. Enne 19. sajandi algust oli see fikseeritud 1:15 tasemele, kuid muutus vaid mõni aasta hiljem pikaajalise trendi mõjul.

19. sajandi alguses hakkasid prantslased vermima uut raha franki, millest sai esseisvatel aastakümnetel eeskuju paljudele riikidele (Ladina Rahaliit). Kuld- ja hõbefrankide vermimissuhe oli dollari omast mõnevõrra erinev, 1:15,5.

Siinkohal selgitame kahte mõistet, mida kulla ja hõbeda hinnasuhet prognoosivad analüütikud tänapäeval tavaliselt ei arvesta. Riigi määratud kulla

ja hõbeda hinnasuhet nimetatakse vermimissuhteks (mint ratio) ja see ei pruugi võrrelda turuhindadest tuleneva turusuhtega (market ratio). Esimene määrati jäigalt raha ametliku väärtuse määramiseks kahemetallisüsteemis. Teine on pidevas muutumises, põhinedes ostjate ja müüjate tegevusel ning kajastades väärismetallide tegelikku turuväärtust. Ilmselgelt on selline kahe kursiga süsteem viljakas pinnas spekulantidele.

Mis veelgi hullem – poliitikud eirasid täielikult turule iseloomulikku volatiilsust ja sellest tulenevat tõsiasja, et vermimissuhe lahkneb turusuhtest.

Imekombel ei erinenud 19. sajandi algusosas vermimissuhe turusuhtest rohkem kui mõne protsendi võrra. Ehkki turusuhe kajastas peamiselt väärismetallide kaevandamise kiirus ja vermimissuhe poliitikute suva, ei ületanud nende erinevus mõnda protsenti. Miks see oluline on?

Sest tänaseks on alles üksnes turusuhe. Kuna riigid on väärismetallistandardist loobunud, puudub vermimissuhtel mõte. Kui varem oli turusuhe lähedalt seotud kulla ja hõbeda pakkumisega, siis nüüd see enam nii ei ole. Teadaolevalt on hõbedat maailmas 10 kuni 15 korda rohkem kui kulda. Kuid kulla hind on tervelt 70 korda kõrgem! See lõhestab finants- ja valuutaturgu.

Hõbedastandardi lõpp

Hõbedat on rahana kasutatud ammustest aegadest. Paljudes riikides oli see ühe- või kahemetallisüsteemi raames kasutusel 1870. aastateni. Turusuhte ja vermimissuhte erinevuse suurenemisega, pangandussüsteemi arenguga ning sellest tuleneva spekulatsiooni ja majandusarenguga kaasnes kapitalivoogude ja kasumiahnuse kasv. Kaks riiki olid juba hõberahast loobunud. Ehkki alguses täitis see oma rolli hästi, tõrjuti see Ameerika Ühendriikide ja Saksamaa rahasüsteemidest välja. Miks? Mida see neile riikidele andis?

Samas oli ainsa raha rolli jäänud väärismetalli ehk kulla hind suureneva nõudluse tõttu tõusuteel. Need, kellel seda oli, lõikasid kulla kasvavast ostujõust kasu. Saksa Impeerium sai Prantsusmaalt sõjakahjude hüvitamiseks tohutu reparatsiooni: 5 miljardit franki kullas! Nõukogude Liidu puhul pole põhjused selged, kuid 20 aasta eest oli avastatud kullamaardlaid ning väidetavalt oli nendega seotud inimestel sidemeid poliitikamaailmaga.

Sellest ajast peale oli hõbeda hinna stabiilsus minevik. See muutus volatiilseks ning spekulatsioonidele haavatavaks. Ehkki hõbeda ja kulla pakkumiste suhe on stabiilne, toimivad turud hoopis teistel põhimõtetel ning hõbeda väärtus kõigub päevast päeva oluliselt.

Ajaloo võib teha ühe lihtsa järelduse. Niipea kui hõbeda kasutamine maksevahendina lõpetati, hakkas selle väärtus vähenema, ning paistab, et see ei stabiliseeru kunagi, kui seda just uuesti rahana kasutusele ei võeta. Kas see on investorite jaoks halb? Vastupidi – hajutamisevõimalus muudab investeringu atraktiivseks ka juhul, kui see on mõnevõrra riskantne. Ja mida me teame riskide võtmisest seoses hõbedaga?

Tänapäev

Nagu eelnevalt öeldud, hoiavad paljud investorid hõbedast eemale selle hinna tõttu, mis on psühholoogiline tegur. Kallim alternatiiv – kuld – tundub

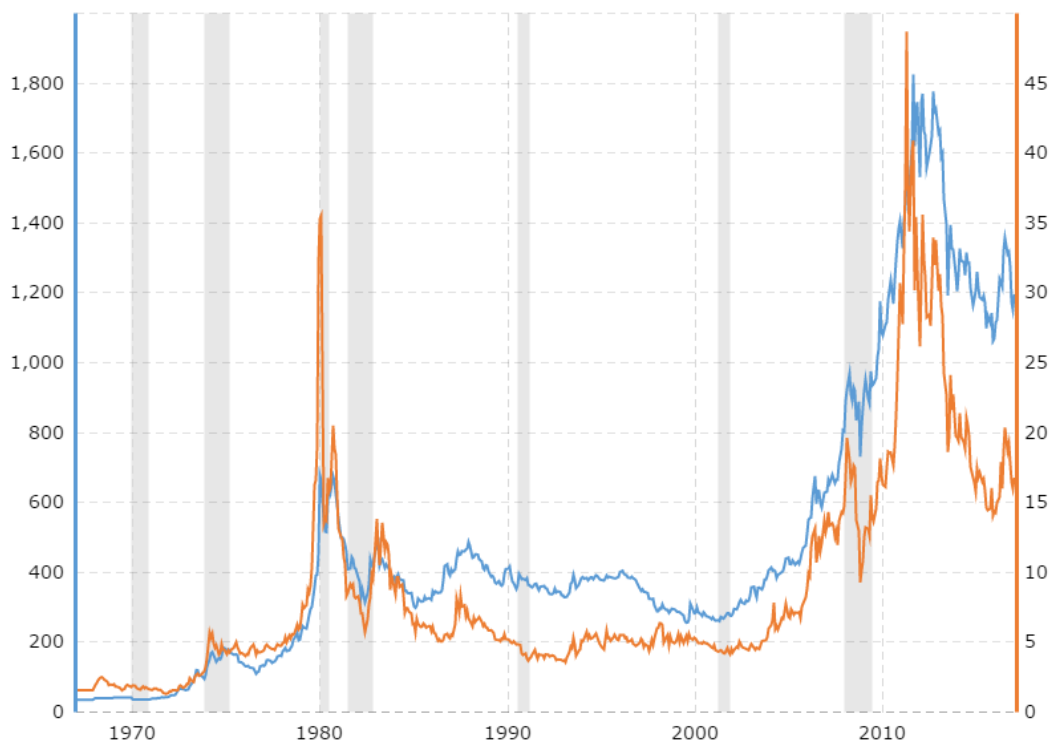
atraktiivsem. Odavam alternatiiv – hõbe – tundub kehvem. See ei ole ratsionaalne lähenemisviis, sest inimesed on emotsionaalsed olendid, isegi kui nad teavad, kuidas oleks mõistlik käituda. Nii professionaalsete kauplejate kui ka psühholoogide hulgas on see üldteada. Seetõttu teenivad pikas perspektiivis kõige rohkem need, kes ei lase emotsioonidel endast võitu saada.

Teine tegur on hinnavahe, mis raskendab hõbedalt kasumi teenimist. Kui ostetud kullalt kasumi teenimiseks piisab kulla hinna 5% tõusust, siis hõbeda hind peab käibemaksu tõttu tõusma üle 25%. Erinevus on suur. Küsimus on selles, kas hõbeda hind võib kasvada rohkem kui 25%. Ainult sel juhul oleks see kullast atraktiivsem investering.

Mida me praegu teame?

Hõbedat on maailmas ainult 10–15 korda rohkem kui kulda. Nõudluse suurenemisele reageerib hõbeda hind kiiremini kui kulla hind. Kui kasvõi väike osa kullaturgudel olevast kapitalist suunduks hõbedaturgudele, võiks hind kergesti tõusta 100–200 dollari tasemele. See ei ole midagi muud kui pakkumise ja nõudluse seadus. Praegu tundub, et selline asjade käik ei ole kuigi tõenäoline.

Kulla ja hõbeda hindade korrelatsioon on tugev, korrelatsioonitegur on ligikaudu 0,8. See on üsna kõrge väärtus. See tähendab, et kahe väärismetalli hinnad liiguvad peaaegu koos. Kulla hinna tõusmisel tõuseb ka hõbeda hind. Korrelatsioon ei näita põhjuslikku seost ning võimaldab üksnes tõdeda, et ühe metalli hinna tõusmisel või langemisel liigub teine samamoodi.

Allikas: www.macrotrends.net

Kui see korrelatsioonitegur püsib (seda võib oletada viimase 50 aasta turuhindade analüüsi põhjal), siis peaks järgmises hinnatõusu faasis hõbeda

hind tõusma palju rohkem kui kulla hind. Kas ajaloost võib tuua sellekohaseid näiteid?

Allikas: www.macrotrends.net

Käsitleme olulisemaid hõbeda hinnatõuse:

1980 ja 1982–1983

1980. aastal toimus hõbeda hinna ülikiire spekulatiivne kasv. Paljud eksperdid seostavad seda vendade Huntidega, ehkki nad ei olnud ainsad, kes väidetavalt mullist kasu lõikasid. Oluline on see, et turg läks kaasa ning kõik toimus turumehhanismide jõul, ehk tegu ei olnud millegi ebaseaduslikuga, vaid järjekordse mulli kasvamise ja lõhkemisega.

1980. aasta jaanuarini ostsid paljud riigid kulda kokku vastusena dollari väärtuse vähenemisele 1970. aastate inflatsioonikriisis. Kulla hind kasvas, saavutades 1980. aasta jaanuariks taseme 850 dollarit untsist. Sellist hinda nägid ette vähesed. Neid, kes suurt kasvu prognoosisid, ei usutud ja isegi naeruvääristati. Samal ajal osteti kokku ka hõbedat, mille hind jõudis peaaegu 50 dollarini untsist. See toimus vaikselt, jäädes kullasära varju – kulda kiputakse tooraineturgul ikka kõige rohkem jälgima. Kahe metalli hinnasuhe jõudis tasemele 1:17, mida polnud nähtud viimased 100 aastat. Vaid mõne aasta eest, 1973. aastal, sai untsi kulla eest tervelt 45 untsi hõbedat. Mõlema metalli hind kasvas, kuid hõbeda hind kasvas oluliselt kiiremini ja tõi neile, kes taipasid õigel ajal müüa, palju suuremat kasumit.

1980ndatel ja 1990ndatel valitses valdavalt karuturg (bearish market). 1981.–1982. aastal võis toimuda midagi sarnast, kuid hinnasuhe ei langenud kordagi alla 1:30. Iseäranis tähelepanuväärne on see, kui lühikese ajaga hinnasuhe muutus.

21.06.1982 oli see 1:61 (296,75 dollarit Au ja 4,90 dollarit Ag), kuid vähem kui aasta hiljem 1:32 (410 dollarit Au ja 12,74 dollarit Ag). Mõlemad metallid kallinesid 12 kuu jooksul, kuid hõbe kallines oluliselt rohkem.

2010

21. sajandi alguses tegi väärismetalliturg kannapöörde. 2010. aastal saavutas hõbeda hind uskumatu taseme 49,5 dollarit untsist. Ehkki ka kulla hind kasvas aegamööda, tõusis hõbe endale iseloomulikult väga kiiresti. 2008. aasta 24. detsembril oli hinnasuhe 1:86 (880,25 dollarit Au ja 10,29 dollarit Ag). Vähem kui 2,5 aastat hiljem, 2011. aasta 28. aprillil oli hinnasuhe 1:32 (1535,5 dollarit ja 48,7 dollarit). Jällegi – mõlema väärismetalli hind kasvas, aga hõbeda hind kasvas rohkem.

2017

Isegi kõrgemat kasumimarginaali ja käibemaksu arvesse võttes võib hõbeda hinna potentsiaalne tõus pakkuda paremaid kasumi teenimise võimalusi, kui kuld. Selle kasuks räägivad nii praegused kui ka ajaloolised andmed. Nende ridade kirjutamise ajal on hinnasuhe 1:71. See tähendab, et uude kasvufaasi jõudmisel oleks teenimisruumi korralikult. Kui kulla hind tõuseks 2000 dollarini ning hinnasuhe tõuseks praeguse suhtes vähemalt kaks korda, nt tasemele 1:35, siis tõuseks hõbeda hind 57 dollarini untsist, tuues 238% kasumit. See kataks vabalt hõbeda jaemüügist ostmisel makstava marginaali ja käibemaksu ning tooks ikkagi rohkem kasumit kui kuld.

Kas nii läheb? Ja millal? Mis selle vallandab?

RakettPower kauplemiskursus ja abivalmis kogukond võimaldab sellest rohkem aru saada. Nii informatiivse osapoole, kui ka graafilise analüüsiga.

Ehk on Sinulgi võimalus teenida rahalist kasumit, kulla ja hõbeda, hinnasuhte kõikumisest.

Allikas: <https://goldenmark.com/et/mysaver/kas-hobe-on-hea-investeering/>